

dr hab. Marek Dylewski prof. UWSB Merito
Uniwersytet WSB Merito w Poznaniu

RECENZJA

osiągnięć naukowych zgodnie z art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce dr. Andrzeja Muczyńskiego w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego

1. Wstęp

Podstawą wykonania Recenzji jest pismo dr hab. Krzysztofa Krukowskiego, prof. UWM z dnia 18 kwietnia 2024 r. znak: WNE.INoZiJ.52.521.3.2024 oraz Uchwała nr 8/2024 Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 17 kwietnia 2024 r.

Zgodnie z art. 221 ust. 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2023.742 ze zm.) oraz zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz w związku par. 2 umowy ustęp 5 na wykonanie recenzji (Umowa o dzieło nr 4/22.000.001/2024) w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego przyjmuję następujące kryteria oceny dorobku dr. Andrzeja Muczyńskiego:

1. Przedstawienie podstawowych danych o kandydacie, w tym:
 - 1.1. data uzyskania stopnia doktora oraz nazwa jednostki organizacyjnej, w której był ten stopień nadany;
 - 1.2. informacja, czy kandydat ubiegał się uprzednio o nadanie stopnia doktora habilitowanego, w tym – o ile wynika to z dokumentacji sprawy – informacja o przebiegu i zakończeniu wcześniejszego postępowania;
 - 1.3. przebieg pracy naukowo-zawodowej (miejsce pracy, zajmowane stanowiska);
2. Przedstawienie informacji o obowiązujących przepisach prawa na dzień wszczęcia ocenianego postępowania habilitacyjnego, w tym obowiązujących kryteriach oceny.
3. Przedstawienie informacji o ocenianych osiągnięciach naukowych, w tym:
 - 3.1. tytułu osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się w aktualnym postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego;
 - 3.2. danych naukometrycznych, jak sumaryczny współczynnik Impact Factor, sumaryczna punktacja ministerialna, liczba cytowań oraz indeks Hirscha, którymi legitymuje się kandydat na dzień wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, z podaniem również danych współczynników po uzyskaniu ostatniego awansu naukowego;
 - 3.3. informacja o liczbie publikacji naukowych, monografii, rozdziałów w monografiach autorstwa lub współautorstwa kandydata, z podaniem również danych informacji po uzyskaniu ostatniego awansu naukowego;
 - 3.4. informacja o najważniejszych czasopismach, w ramach których kandydat publikował swoje prace naukowe;

- 3.5. informacja, czy kandydat odgrywał wiodącą rolę w ramach powstawania współautorskich prac naukowych;
 - 3.6. ocena wskazanego przez kandydata osiągnięcia naukowego, w tym, czy stanowi ono znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej;
 - 3.7. informacja o spełnieniu przez kandydata kryterium dotyczącego wykazania się istotną aktywnością naukową lub artystyczną;
 - 3.8. informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę kandydata do stopnia doktora habilitowanego.
4. Inne informacje lub uwagi istotne dla wyrażonego stanowiska zawartego w recenzji.

2. Przedstawienie podstawowych danych o kandydacie

Informacje wynikające z Umowy:

- Data uzyskania stopnia doktora oraz nazwa jednostki organizacyjnej, w której był ten stopień nadany – stopień doktora nauk ekonomicznych kandydat potwierdził kserokopią dyplomu, należy stwierdzić, że Habilitant uzyskał stopień doktora nauk technicznych w zakresie geodezji i kartografii na Wydziale Ekonomii i Zarządzania, Uniwersytet w Białymstoku 17 października 1995 r. w oparciu o rozprawę pn. *Nowe podejście do scaleń w przekształcaniu struktury przestrzennej indywidualnych gospodarstw rolnych*” przygotowanej pod opieką naukową prof. nadzw. dr. hab. Stanisława Surowca.
- Informacja, czy kandydat ubiegał się uprzednio o nadanie stopnia doktora habilitowanego, w tym – o ile wynika to z dokumentacji sprawy – informacja o przebiegu i zakończeniu wcześniejszego postępowania – w dokumentacji habilitacyjnej przedstawiono informację dotyczącą wcześniejszego ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego przez dr. Andrzeja Muczyńskiego – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, wniosek w dziedzinie nauk o zarządzaniu i jakości zamknięty w dniu 18 czerwca 2020 r.;
- przebieg pracy naukowo-zawodowej (miejsce pracy, zajmowane stanowiska):

01.01.1990 – 31.01.1996	Akademia Rolniczo-Techniczna w Olsztynie, Wydział Geodezji i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Planowania i Urządzania Obszarów Wiejskich; asystent
01.02.1996 – 31.08.2011	Akademia Rolniczo-Techniczna w Olsztynie, Wydział Geodezji i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Gospodarki Przestrzennej; adiunkt
01.09.2011 – 31.03.2020	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Geodezji i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej; starszy wykładowca
01.04.2020 – obecnie	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Inżynierii (obecnie: Wydział Geodezji, Inżynierii Przestrzennej i Budownictwa); adiunkt badawczo-dydaktyczny

01.10.2003 – 20.09.2015

Szkoła Wyższa im. B. Jańskiego w Warszawie,
Wydział Zamiejscowy w Elblągu, adiunkt

Należy podkreślić, że sylwetka zawodowa Habilitanta wskazuje typową karierę naukową i dydaktyczną. We wniosku nie wykazano uzupełnienia kariery naukowo-dydaktycznej doświadczeniem praktycznym, które niewątpliwie pozwalałoby na prowadzenie aplikacyjnej pracy naukowej, czy też lepsze zrozumienie badanych obszarów.

Konkluzja:

Pozytywnie oceniam kształtowanie sylwetki dydaktyczno-naukowej Habilitanta, która była rozwijana w jednostkach organizacyjnych specjalizujących się w gospodarce przestrzennej, geodezji i kartografii.

3. Przedstawienie informacji o obowiązujących przepisach prawa na dzień wszczęcia ocenianego postępowania habilitacyjnego, w tym obowiązujących kryteriach oceny

Postępowanie wszczęto 07.12.2023 r. Na dzień wszczęcia i sporządzenia Recenzji obowiązują następujące przepisy prawa:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych. Dz.U. 2023 poz. 2202 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2023 poz. 742)

Zgodnie z aktem prawnym wskazanym w punkcie 1., obowiązujące prawo określa kryterium pozwalające na odpowiedź na pytanie, czy dorobek Habilitanta jest zgodny z dziedziną nauk społecznych, dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości, która została wskazana w piśmie przewodnim dr h.ab. Krzysztofa Krukowskiego, prof. UWM z dnia 18 kwietnia 2024 r. znak: WNE.INoZiJ.52.521.3.2024 oraz Uchwała nr 8/2024 Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 17 kwietnia 2024 r.

Zgodnie z aktem prawnym wskazanym w punkcie 2, obowiązujące prawo w art. 219, ust. 1 definiuje kryteria, które kandydat powinien spełnić, aby nadano mu stopień doktora habilitowanego. Obowiązujące prawo jednoznacznie stwierdza, że „Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1. monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

- c) 1. zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.”

4. Przedstawienie informacji o ocenianych osiągnięciach naukowych

4.1. Informacja o podstawie oceny dorobku naukowego

Podstawą oceny dorobku naukowego jest osiągnięcie naukowe, które zostało sformułowane we Wniosku z dnia 1 grudnia 2023 r. w następujący sposób: cykl powiązanych ze sobą artykułów naukowych pt. „Zarządzanie gminnymi zasobami mieszkaniowymi jako obszar zarządzania publicznego – aspekty finansowe i organizacyjne”. Osiągnięcia te zawarte są w pięciu artykułach naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych, które były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2023 poz. 742).

Ocenię, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2 lit. b, podlega cykl, który obejmuje następujące artykuły:

1. Municipal housing stock management in Poland from a public management perspective, Real Estate Management and Valuation, Volume 31 (2023), Issue 1, pp. 43 – 54, DOI: <https://doi.org/10.2478/remav-2023-0005> (współautor: brak),
2. Financial flow models in municipal housing stock management in Poland, Land Use Policy, Volume 91, (2020), 104429, <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2019.104429> (współautor: brak),
3. Potential impact of property management on the market value of dwellings in multi-owned housing, Journal of Housing and the Built Environment, Volume 38, (2023), pp. 2207–2227, <https://doi.org/10.1007/s10901-023-10032-2> (współautor: brak),
4. Organizational model of municipal housing stock management in the contracting system– A case study of Poland (współautor: brak), Land Use Policy, Volume 115(2022), 106049, <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2022.106049>, (współautor: brak),
5. Colective renovation decision in multi-owned housing management: the case of public–private homeowners associations in Poland, Journal of Housing and the Built Environment, Volume 38 (2023), pp. 2105–2127, <https://doi.org/10.1007/s10901-023-10025-1>, (współautor: brak).

4.2. Informacje o danych naukometrycznych, o liczbie publikacji, udziale w projektach, popularyzacji nauki poprzez udział i organizację konferencji naukowych

Dane naukometryczne charakteryzujące dorobek naukowy dr. Andrzeja Muczyńskiego, kształtują się następująco:

1. Impact Factor publikacji przedstawionych jako osiągnięcie – Land Use Policy: Impact factor 6.0 (za 2023); Journal of Housing and the Built Environment: Impact factor 1.8 (za 2023); Real Estate Management and Valuation: JIF 0,6 (za 2024).
2. Liczba cytowań publikacji wnioskodawcy (lipiec 2024):
 - Web of Science – 39;

- Google Scholar – 363.
3. Informacja o posiadanym indeksie Hirscha.
- Web of Science H-index – 4 Web of Science H-index
 - Google Scholar H-index – 11.
4. Informacja o liczbie punktów MNiSW oraz inne informacje biometryczne sporządzone w oparciu o dokumentację zawiera tabela 1 – (kryterium: informacja o liczbie publikacji naukowych, monografii, rozdziałów w monografiach autorstwa lub współautorstwa kandydata, z podaniem również danych informacji po uzyskaniu ostatniego awansu naukowego – punkt 3.3., wskazany w Umowie o dzieło nr 4/22.000.001/2024 i oznaczony w części „Wstęp” jako 3.3.):

Lp.	Rodzaj publikacji	Liczba	Punktacja wg MEiN (MNiSW) (*)	
			Pkt. (ogółem)	Pkt. (wg udziału)
1.	Publikacje przed uzyskaniem stopnia doktora	8	11,0	2,6
2.	Publikacje po uzyskaniu stopnia doktora, w tym:	141	1 742,0	1 311,7
2.1	Wykaz opublikowanych monografii naukowych	13	237,0	50,8
2.2	Wykaz opublikowanych rozdziałów w monografiach naukowych	13	67,0	43,9
2.3	Publikacje naukowe w czasopismach znajdujących się w bazie JCR – na dawnej liście A MNiSW (**)	8	970,0	811,5
2.4	Publikacje naukowe w czasopismach znajdujących się listach MEiN - na dawnej liście B MNiSW	69	457,0	398,0
2.5	Publikacje w materiałach konferencji indeksowanych w bazie Web of Science	4	0,0	0,0
2.6	Publikacje w recenzowanych materiałach konferencyjnych	6	11,0	7,5
2.7	Publikacje w nierecenzowanych materiałach konferencyjnych	10	0,0	0,0
2.8	Inne publikacje – artykuły popularnonaukowe	8	0,0	0,0
2.9	Opracowania zbiorowe, dokumentacja prac badawczych (w tym postery)	10	0,0	0,0
3.	Redakcja naukowa monografii i czasopism naukowych (po uzyskaniu stopnia doktora)	3	149,0	149,0
Łącznie po uzyskaniu stopnia doktora		144	1 891,0	1 460,7
Ogółem		152	1 902,0	1 463,3

(*) Punkty za publikacje naukowe za lata 2007-2023 określono zgodnie z wartościami punktowymi ustalonymi w wykazach Ministerstwa Edukacji i Nauki (wcześniej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego) w poszczególnych latach ukazywania się publikacji, za lata 2005-2006 według wartości punktowych ustalonych przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji, a za wcześniejsze publikacje naukowe według ustaleń Komitetu Badań Naukowych.

(**) Kategoria ta uwzględni publikacje naukowe zaliczone do głównego osiągnięcia naukowego wskazanego w rozdziale 4 autoreferatu

Informacja o:

- wystąpieniach na krajowych konferencjach naukowych lub artystycznych, z wyszczególnieniem przedstawionych wykładów na zaproszenie i wykładów plenarnych: przed uzyskaniem stopnia doktora – 2; po uzyskaniu stopnia doktora – 44 (w tym 7 na zaproszenie);
- wystąpieniach na międzynarodowych konferencjach naukowych: 15;
- udziale w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych: przed uzyskaniem stopnia doktora – 0; po uzyskaniu stopnia doktora – 15;
- uczestnictwie w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych: 5 projektów (w tym 3 projekty po uzyskaniu stopnia doktora, włączając jeden międzynarodowy).

Ogólnie należy pozytywnie ocenić kształtowanie się ilościowych danych naukometrycznych. Analiza publikacji wykazuje stosunkowo słabe umiędzynarodowienie i udział w publikacjach poza granicami Polski. Liczba punktów na przeciętnym poziomie.

Kandydat uczestniczył w popularyzowaniu nauki poprzez udział w konferencjach oraz udział w komitetach organizacyjnych konferencji naukowych. Brał udział w projektach naukowych (w tym finansowanych w konkursach dawnego KBN) oraz równie ważnych badaniach statutowych.

Konkluzja:

Pozytywnie oceniam kształtowanie się ilościowych danych naukometrycznych, liczbę publikacji naukowych, popularyzację nauki oraz uczestnictwo w projektach naukowych.

4.3. Przedstawienie informacji o najważniejszych czasopismach, w ramach których Kandydat publikował swoje prace naukowe

Do najważniejszych czasopism naukowych, w ramach których Kandydat publikował swoje prace naukowe Recenzent zalicza:

- o zasięgu międzynarodowym: Real Estate Management and Valuation, Survey Review, Journal of Housing and the Built Environment, Land Use Policy, Cities, The International Journal of Environmental Research and Public Health,
- o zasięgu krajowym: Geodezja i Kartografia, Zeszyty Naukowe Akademii Rolniczej we Wrocławiu, Zeszyty Naukowe Akademii Rolniczej w Krakowie, Acta Scientiarum Polonorum, Biuletyn KPZK PAN, Folia Oeconomica Stetinensia (FOS), Świat Nieruchomości, Acta Universitatis Lodzensis. Folia Oeconomica;
- o zasięgu lokalnym: Wycena. Wartość, Obrót, Zarządzanie Nieruchomościami, Acta Academiae Agriculturae ac Technicae Olstenensis, Studia i Materiały Towarzystwa Naukowego Nieruchomości, Zarządzanie i Edukacja, Technical Transactions, Civil Engineering, Materiały Budowlane;
- Wydawnictwo Politechniki Warszawskiej, SVK Zürich, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Wydawnictwo PWSZ w Koninie, Wydawnictwo UMK w Toruniu, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego;
- indeksowane materiały konferencyjne: 4 publikacje.

Wskazane wydawnictwa naukowe w większości znajdują się na liście czasopism punktowanych, co należy ocenić pozytywnie, gdyż Kandydat publikował zarówno w czasopismach bardzo uznanych (np. 70-140 punktów), jak i czasopismach krajowego zasięgu i lokalnego zasięgu (głównie uczelni macierzystych).

Monografie, w których publikował Kandydat były wydawane w kraju i za granicą.

Konkluzja:

Pozytywnie oceniam dobór czasopism i wydawnictw. Oczywiście zawsze można sformułować postulat o większym zróżnicowaniu publikacji – zwłaszcza gdy w dorobku znajduje się znaczna liczba czasopism nisko punktowanych. Większa liczba publikacji w uznanych czasopismach i wydawnictwach przyczyniłaby się do większej rozpoznawalności naukowej habilitanta.

4.4. Informacja, czy kandydat odgrywał wiodącą rolę w ramach powstawania współautorskich prac naukowych

Trudno stwierdzić, czy Kandydat taką rolę odgrywał w ramach powstawania współautorskich prac naukowych, gdyż trudno taką informację powziąć z przedstawionej dokumentacji.

Ponadto należy wskazać, że w dokumentacji nie dostarczono stosownych oświadczeń współautorów o wkładzie w powstanie publikacji współautorskich. Przegląd wykazanej publikacji w księgarniach internetowych pn. „Metodyka planowania w zarządzaniu nieruchomościami” wykazuje autorstwo, a nie redakcję publikacji, co wykazał w dokumentacji na stronie 12. w załączniku 4. Druga z podanych monografii pn. REAL ESTATE MANAGEMENT, Spatial analysis supported by GIS tools, Zagreb, Croatia, 2015 została wydana pod redakcją habilitanta, a w skład zespołu wchodził polski zespół badawczy w osobach: Andrzej Muczyński, Ryszard Źróbek, Iwona Foryś, Olgierd Kempa, Agnieszka Bieda, Agnieszka Pęska, Jan Kazak, Szymon Szewrański, Małgorzata Renigier-Biłozor, Andrzej Biłozor.

Analiza udziałów w artykułach wykazuje zasadniczo równy podział (albo 50%, albo 33,3%). Udziały w pracach zbiorowych nie przekraczają 25%.

Trudno jednoznacznie stwierdzić, że kandydat posiada umiejętność pełnienia wiodącej roli w ramach powstawania współautorskich prac naukowych, gdyż prace pod redakcją to jedna publikacja. Trudno zatem wskazać na wykształconą i ugruntowaną umiejętność współpracy z współautorami, czy też nabycie umiejętności dzielenia się rolami i zadaniami. Nie mogę jednoznacznie stwierdzić, że Habilitant jest przygotowany do prowadzenia przyszłej potencjalnej współpracy z innymi naukowcami, w tym do pełnienia funkcji „mistrza-mentora” dla młodszych pracowników nauki, gdzie wyznaczanie zadań, ról, czy też odpowiedzialność za prowadzenie badań staje się ważnym i immanentnym czynnikiem pracy samodzielnego pracownika nauki. Praca nad wspólnymi artykułami naukowymi nie obejmuje zdaniem recenzenta tego kryterium.

Konkluzja:

Stwierdzam, że nie można pozytywnie ocenić spełnienia tego kryterium.

4.5. Ocena wskazanego przez kandydata osiągnięcia naukowego, w tym, czy stanowi ono znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej

Jako osiągnięcie naukowe dr Andrzej Muczyński wskazał cykl pięciu powiązanych tematycznie artykułów naukowych pt. **Zarządzanie gminnymi zasobami mieszkaniowymi jako obszar zarządzania publicznego - aspekty finansowe i organizacyjne**.

Habilitant w przedstawionym cyklu badań w zaprezentowanych we wskazanych wyżej pięciu artykułach podejmuje stosunkowo wąski zakres aktywności jednostki samorządu terytorialnego, jakim jest gmina, a mianowicie zarządzanie zasobami mieszkaniowymi w jednostkach samorządu terytorialnego. Wątpliwości budzi sformułowanie tytułu zbioru artykułów, które nie niesie za sobą problemu badawczego, a wskazuje na oczywistość powszechną w sferze badań nad sektorem publicznym (w szczególności jednostkami samorządu terytorialnego).

Wprowadzenie zawarte w autoreferacie, które powinno wskazywać i doprecyzowywać obszar badań, w zasadzie jest zbiorem luźnych myśli habilitanta. Nie wykazano teoretycznej luki badawczej, a tylko wady obecnego systemu bez potwierdzenia tego faktu w badaniach empirycznych. Zabrakło systematyki tego rodzaju zadań realizowanych w jednostkach samorządu terytorialnego. Według habilitanta podmiotami badań są gminy, ale w dalszych rozważaniach często posługuje się nazewnictwem gminy miejskie, miasta wojewódzkie itp. Aby scharakteryzować i usystematyzować przedmiot i podmiot badań należało dokonać konkretyzacji podmiotu i przedmiotu oraz metod badań, które habilitant wybrał w zbiorze artykułów, jako element osiągnięcia naukowego.

W badaniach habilitant skupił się tylko i wyłącznie na jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce, to jest gminach, chociaż w dalszej części rozważań naukowych praktycznie swobodnie posługuje się różnymi nazwami jednostek samorządu terytorialnego nie rozróżniając, czy nie wskazując na istotne różnice pomiędzy nimi. System samorządu terytorialnego w Polsce obejmuje: powiaty ziemskie, województwa samorządowe i oczywiście gminy spośród których rozróżniane gminy wiejskie, miejsko-wiejskie, miasta i specyficzne jednostki samorządu terytorialnego, jakimi są miasta na prawach powiatu. Gmina i miasto na prawach powiatu w zasadzie są jednostkami nieporównywalnymi. Przynajmniej w tym zakresie powinna obowiązywać habilitanta daleko idąca precyzja, ponieważ osiągnięcie naukowe wskazane przez habilitanta dotyczy tylko i wyłącznie sytuacji w Polsce.

We wprowadzeniu zabrakło także systematyki podstaw prawnych w zakresie kompetencji JST w realizacji zadań w zakresie mieszkalnictwa, czy też gospodarowania/zarządzania zasobami mieszkaniowymi. Habilitant nie pokusił się nawet w najmniejszym stopniu do porównania rozwiązań funkcjonujących chociażby w innych krajach UE. Należy wskazać, iż przedmiotem badań są tylko rozwiązania w systemie finansów publicznych w Polsce.

Następnym elementem, który powinien być usystematyzowany, jako że tematyka wskazana przez habilitanta dotyczy spraw finansowych jak i organizacyjnych, są system finansowania zadań JST oraz ich struktury organizacyjne, w tym rodzaje jednostek organizacyjnych, jakie mogą realizować zadania publiczne. Tym samym habilitant winien wskazać na rozwiązania w zakresie systemu finansowania zasobu mieszkaniowego (w szczególności jego utrzymania) oraz finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego w ogóle, w tym inwestycji w mieszkalnictwo. Ten aspekt został zupełnie pominięty, pomimo, że w jednym z artykułów habilitant dokonuje próby wskazania na przepływy finansowe w zakresie zarządzania zasobami mieszkaniowymi w gminie. Ponieważ w tytule cyklu wskazane są aspekty finansowe, to należy oczekiwać, że habilitant odniesie się do kwestii finansowania, jako ważnego czynnika natury zarządczej. Tego ewidentnie brak w cyklu artykułów.

Całkowicie został pominięty aspekt zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego i skąd tak naprawdę w samych tych jednostkach pojawiają się zadania w zakresie gospodarowania zasobem mieszkaniowym oraz zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Mówiąc o gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym należy wskazać, że w pojęciu gospodarowania mieszczą się również finanse, co wykazano niejednokrotnie w teorii. Zatem w cyklu artykułów tak istotny aspekt pominięto, co przekłada się również na finansowanie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych mieszkańców. Trzeba w tym miejscu rozróżnić dwa aspekty w tym zakresie: usług świadczonych w badanym zakresie na rzecz mieszkańców oraz drugi aspekt gospodarowanie mieniem, które posiada dana jednostka samorządu terytorialnego.

Kolejny aspekt, który został pominięty, co jest istotnym słabością prezentowanego osiągnięcia naukowego, to pominięcie charakterystyki struktur organizacyjnych obowiązujących w jednostkach samorządu terytorialnego oraz sposobów i metod realizacji zadań w oparciu o te jednostki. Tym samym rozważania w zakresie zarządzania, czy też organizacji realizacji zadań publicznych, w tym zaspokajania potrzeb mieszkaniowych oraz gospodarowania zasobami mieszkaniowymi powoduje, że nie wiadomo, co jest punktem wyjścia w zakresie poprawy poziomu zarządzania zasobami mieszkaniowymi, czy też gospodarowania nieruchomościami. Należy również wskazać, że habilitant nie prowadzi dyskusji naukowej w zakresie pojęć bliskoznacznych występujących w teorii nauk o zarządzaniu i jakości, a tak istotnych, aby je rozróżnić, bo czym innym jest zarządzanie nieruchomościami, a czym innym gospodarowanie. Nie wskazano, jaki jest model formalno-prawny realizacji zadań JST wynikający z obowiązujących przepisów prawa. Nie dokonano analizy wstępnej, z jakich metod i modeli struktur organizacyjnych może skorzystać jednostka samorządu terytorialnego w zakresie realizacji zadań publicznych. Chodzi tu oczywiście o podstawowe formy organizacyjne, jakimi są: jednostki budżetowe oraz zakłady budżetowe, ale także samorządowe osoby prawne, które mogą przyjmować różne formy prawne i organizacyjne, w tym towarzystwa budownictwa społecznego. Habilitant nie wskazuje również na hybrydowe formy realizacji zadań zakresu gospodarowania nieruchomościami, które opierają się o umowy partnerstwa publiczno-prywatnego.

Reasumując, wprowadzając do problematyki badawczej nie wskazano ani słowa o stanie organizacyjnym JST w Polsce jako modelu wyjściowego i zdaniem recenzenta, tym samym nie wiadomo, co habilitant chce zmieniać, poprawiać, modernizować w zakresie zarządzania zasobami mieszkaniowymi i zasobami nieruchomości w gminach oraz w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Czy zajmie się problematyką zarządzania, czy gospodarowania nieruchomościami, a może administrowania. Jest to o tyle istotne, ponieważ w obiegu prawnym obowiązują między innymi ustawy o gospodarce komunalnej, o gospodarce nieruchomościami, które wraz z formami struktur organizacyjnych stanowią model wyjściowy i odpowiadają na pytanie, czy mówimy o zarządzaniu, czy gospodarowaniu.

Wskazywanie przez habilitanta, że nie stworzono jak dotąd syntetycznych i poznawczo ugruntowanych teorii opisujących i wyjaśniających problematykę zarządzania mieniem komunalnym nie jest zgodna z prawdą, bo w tym zakresie jest bardzo wiele publikacji, w których autorzy poszukują metod i sposobów racjonalizacji i poprawy efektywności świadczenia usług na rzecz mieszkańców w prezentowanym obszarze badań (można wskazać w tym miejscu ośrodki naukowe: poznański, wrocławski, łódzki, lubelski). Rażą przy tym sformułowania typu „polskie gminy” jako niepoprawne posługiwanie się nomenklaturą i językiem polskim, bo mamy do czynienia z gminami w Polsce. Także istotną słabością jest brak wprowadzenia do problematyki na tle rozwiązań w innych krajach, szczególnie w krajach Unii Europejskiej, ale nie tylko, ponieważ dałoby to punkt wyjścia do wyciągania wniosków, czy rzeczywiście system zarządzania, czy też gospodarowania zasobami mieszkaniowymi i sposób świadczenia usług o charakterze mieszkaniowym przez JST w Polsce, w tym w rozwiązywaniu

problemów mieszkaniowych, jest rzeczywiście wadliwy i wymaga natychmiastowych działań i zmian.

Krytyczna analiza literatury w prezentowanym obszarze dałaby także lepszy obraz stanu faktycznego w Polsce. Krytyczna analiza literatury nie polega tylko na cytowaniu autorów i publikacji, ale przede wszystkim na jej systematyzowaniu i wyciąganiu wniosków.

W cyklu prezentowanych publikacji w zakresie osiągnięcia naukowego przyjęto tezę, cel główny i cele szczegółowe badań realizowanych w cyklu publikacji.

Tezą zawartą w cyklu publikacji jest: **systematyczne rozpoznanie problematyki zarządzania gminnymi zasobami mieszkaniowymi jako obszaru zarządzania publicznego pozwala na opracowanie rozwiązań modelowych diagnozujących i usprawniających to zarządzanie przyczyniają się do poprawy sprawności funkcjonowania gminy jako organizacji w sferze zaspokajania potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej.**

Celem głównym badań zrealizowanych w cyklu publikacji jest (co jest w zasadzie częściowym powieleniem tego, co przyjęto w tezie, czy też hipotezie badawczej): **systematyczne rozpoznanie problematyki zarządzania gminnymi zasobami mieszkaniowymi jako obszaru zarządzania publicznego i opracowanie rozwiązań modelowych diagnozujących i usprawniających to zarządzanie w gminie miejskiej.**

Do osiągnięcia wskazanego celu głównego poszczególnych płaszczyznach zarządzania gminnym zasobem mieszkaniowym przyjęto cele szczegółowe:

1. W płaszczyźnie ogólnej - **identyfikacja zarządzania gminnymi zasobami mieszkaniowymi jako obszaru zarządzania publicznego w gminie miejskiej** - temu przyporządkowano publikację pierwszą tj. „*Municipal housing stock management in Poland from a public management perspective*”.
2. W płaszczyźnie finansowej – 1) **opracowanie modeli przepływów finansowych w zarządzaniu gminnymi zasobami mieszkaniowymi** - przyporządkowano tu publikację drugą tj. „*Financial flow models in municipal housing stock management in Poland*” oraz 2) **ocena potencjalnego wpływu zarządzania nieruchomościami na wartość rynkową mieszkań we wspólnotach mieszkaniowych z udziałem gminy** - temu przyporządkowano publikację trzecią tj. „*Potential impact of property management on the market value of dwellings in multi-owned housing*”.
3. W płaszczyźnie organizacyjnej – 1) **opracowanie modelu organizacyjnego zarządzania gminnymi zasobami mieszkaniowymi w systemie zleceń** - przyporządkowano temu publikację czwartą tj. „*Organizational model of municipal housing stock management in the contracting system*”; 2) **identyfikacja czynników egzogennych wywierających wpływ na zbiorowe decyzje remontowe we wspólnotach mieszkaniowych z udziałem gminy** - temu przyporządkowano publikację piątą tj. „*Collective renovation decisions in multi-owned housing management: the case of public-private homeowners associations in Poland*”.

Przyjęta teza, czyli przekonanie, że habilitant jest pewny jej prawdziwości, chyba że jest to błąd i winna w tym miejscu być zakładana hipoteza, niezależnie od wskazanych kwestii, powinna ona być pozytywnie albo negatywnie zweryfikowana przez habilitanta. Ale zakładając jej poprawność poruszono w niej kilka kwestii, które powinny być zweryfikowane w oparciu o przeprowadzone badania empiryczne tj.:

- systematyczność rozpoznania problematyki zarządzania gminnymi zasobami mieszkaniowymi jako obszaru zarządzania publicznego – jak często i w jakim zakresie,

- model diagnozujący, czy też diagnostyczny z odpowiednimi miarami i narzędziami,
- model usprawniający zarządzanie z odpowiednimi miarami i narzędziami,
- poprawa sprawności funkcjonowania gminy z odpowiednimi miarami i narzędziami,
- poprawa efektów zaspokajania potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej z odpowiednimi miarami i narzędziami.

Weryfikacji takiej nie dokonano i nie wykazano w cyklu artykułów. Sformułowanie tezy jak i celów szczegółowych jest zobowiązujące do tego, aby posługiwać się odpowiednim instrumentarium naukowo-badawczym, co świadczy o umiejętności prowadzenia badań naukowych.

Cel główny badań w zasadzie jest to częściowe powielenie tego, co przyjęto w tezie, czy też hipotezie badawczej. Tym samym trudno zrozumieć, co było faktycznym celem badań habilitanta, bo na pewno nie rozpoznanie problematyki zarządzania. Co najwyżej może to być cel szczegółowy, ale nie cel główny. Studiując brzmienie hipotezy i celów badawczych można przyjąć założenie, że habilitant zakłada, że obecnie stosowane rozwiązania w zakresie zarządzania gminnymi zasobami mieszkaniowymi, efekty w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych oraz sprawność funkcjonowania gminy są nieefektywne, nieracjonalne i nie zaspokajają w pełni potrzeb mieszkaniowych mieszkańców gminy. Natomiast celem cyklu artykułów, oczywiście domyślając się - jest zaproponowanie określonych rozwiązań organizacyjnych i finansowych w zakresie zarządzania gminnymi zasobami mieszkaniowymi.

Wskazuje to na bardzo szeroki aspekt przyjętej hipotezy i mnogość elementów, które habilitant winien zweryfikować w przeprowadzonych badaniach. Widać jednakże, że teza, czy też hipoteza, skonstruowana została niejako na wyrost i słabo koresponduje z przyjętymi celami, ale przede wszystkim wybranymi przez habilitanta publikacjami do cyklu artykułów jako osiągnięcia naukowego.

Dokonanie wyboru obszaru badawczego przez dr. Andrzeja Muczyńskiego, należy uznać za uzasadnione. Jest to istotna problematyka z punktu widzenia szczególnie społecznego, ale i zarządczego. Jednakże samo sformułowanie tematu i jego ukierunkowanie budzi wątpliwości w szczególności w następstwie przyjętej tezy, czy też hipotezy i celów badawczych.

W celach badawczych całkowicie pominięto problematykę zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, jako usług społecznych, problematykę sprawności gminy jako organizacji. Przyjęty cykl artykułów całkowicie pomija tą problematykę. Ujęcie tych elementów w tezie czy też hipotezie badawczej było zbędne, ponieważ habilitant nie podjął próby weryfikacji tych elementów hipotezy badawczej w załączonym cyklu pięciu artykułów.

Wybrany obszar badawczy, cel wraz z celami pomocniczymi, hipoteza oraz temat cyklu artykułów powinny przesądzić o doborze metod badawczych służących weryfikacji hipotezy oraz realizacji celów badawczych. Habilitant pominął ten aspekt. Jedynie w każdym z artykułów są prezentowane metody badań, jednakże jednostkowo w danym konkretnym przypadku. Prezentowany cykl artykułów winien mieć jasno sformułowane podejście badawcze opisane w taki sposób, aby można było powiązać zastosowane metody badawcze w każdym z pięciu artykułów z przyjętymi celami i hipotezą. W załączonej dokumentacji brakuje opisu podejścia badawczego dla cyklu artykułów.

Ze względu na brak szczegółowego opisu metodyki badań służących realizacji celu głównego, celów szczegółowych, a także służących weryfikacji przyjętej tezy utrudnionym jest ocena zaprezentowanego cyklu artykułów naukowych jako osiągnięcia naukowego.

Pierwszy z artykułów „*Municipal housing stock management in Poland from a public management perspective*” służy realizacji celu szczegółowego, jakim jest **identyfikacja zarządzania gminnymi zasobami mieszkaniowymi jako obszaru zarządzania publicznego w gminie miejskiej**. Artykuł typu wprowadzającego do problematyki zarządzania, czy też gospodarowania mieniem komunalnym jest w znaczącej części kompilacją literatury przedmiotu, który w zasadzie bardzo ogólnie wprowadza do problematyki zarządzania publicznego. W artykule zastosowano metody analizy literatury i regulacji prawnych oraz metodę analizy dokumentacji organizacyjnej opisującej zarządzanie gminnym zasobem mieszkaniowym w 16. miastach wojewódzkich w Polsce. Jakkolwiek przegląd literatury przedmiotu miał miejsce we wskazanej publikacji, to już analiza dokumentacji organizacyjnej miast wojewódzkich nie jest do końca prawdą, ponieważ nie występuje to w tekście artykułu ani nie ma w odsyłaczach do literatury i innych źródeł we wskazanym artykule. Tu niestety zauważalny jest brak precyzji habilitanta w rozumieniu i postrzeganiu jednostek samorządu terytorialnego jako struktur formalno-prawnych. Wskazywanie na miasta wojewódzkie, która to nomenklatura istniała wiele lat temu nie świadczy o wysokim poziomie warsztatu naukowego, bo które miasto wojewódzkie wybrać choćby z województwa lubuskiego, czy też kujawsko-pomorskiego. W rzeczywistości habilitant miał na myśli miasta na prawach powiatu w 16. województwach. Jednakże nie wskazał jakie kryterium przyjął przy doborze tych 16. miast na prawach powiatu.

Przykład województwa lubuskiego i kujawsko-pomorskiego wyraźnie wskazuje, że brak precyzji w typologii jednostek samorządu terytorialnego prowadzi do zbyt swobodnej dyskusji w zakresie problematyki zarządzania gminnym zasobem mieszkaniowym, czy to w gminie, czy to w mieście, czy jednostce samorządu terytorialnego - to nie są pojęcia tożsame. Jeżeli mówimy o zarządzaniu publicznym to należy wziąć pod uwagę przedmiotowy i podmiotowy charakter procesów zarządczych zachodzących w sektorze publicznym.

Aby precyzyjnie zidentyfikować założony cel habilitanta, jakim jest identyfikacja zarządzania publicznego, koniecznym jest charakterystyka sektora publicznego jako takiego, w tym jednostek samorządu terytorialnego. Nie ma w tym zakresie żadnej dowolności. Są tylko i wyłącznie obowiązujące regulacje prawne, których wierzchołkiem jest Konstytucja Rzeczypospolitej, a dalej ustawy ustrojowe i ustawy szczegółowe. W artykule tym, który powinien od początku do końca scharakteryzować zarządzanie publiczne jako nieodłączny element działalności sektora publicznego praktycznie tego nie zrealizowano. Tym samym uznaję, że przyjęty pierwszy cel szczegółowy został zrealizowany tylko w niewielkim stopniu. Brakuje w tym miejscu kontynuacji i szerszego spojrzenia na zarządzanie publiczne w sektorze publicznym. Autor w swoich rozważaniach zakłada, że zarządzanie gminnym zasobem mieszkaniowym jest bytem samym w sobie. Niestety w normalnych i praktycznych warunkach w Polsce zarządzanie gminnym zasobem nieruchomości, czy też mieniem komunalnym, jest realizowane w oparciu o określone struktury organizacyjne, a podstawową jest jednostka budżetowa i dalej zakład budżetowy, które nie posiadają osobowości prawnej i niejako stanowią jednolity system jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego. Całkowicie pominięto inne formy organizacyjne służące zarządzaniu mieniem komunalnym, chociażby towarzystwa budownictwa społecznego, spółki komunalne i inne formy zarządzania choćby w ramach PPP.

Fakt, że jest to artykuł wprowadzający do problematyki zarządzania publicznego, powinien być też skorelowany z przyjętą tezą lub też hipotezą badawczą oraz celem głównym. W przyjętej tezie zakładano również weryfikację części dotyczącej problemu zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. W artykule zupełnie pominięto ten aspekt, a skupiono się tylko i wyłącznie na zarządzaniu gminnym zasobem mieszkaniowym i wyodrębnieniu w nich kilku modeli bądź też sposobów zarządzania tymi nieruchomościami.

Po lekturze artykułu i odpowiadającej jej części w autoreferacie wyraźnie widać, że habilitant ma problemy z porządkowaniem i strukturyzacją wiedzy z zakresu zarządzania publicznego i gospodarowania majątkiem komunalnym oraz zaspokajaniem potrzeb społecznych mieszkańców. Gminny zasób mieszkaniowy nie służy realizacji celów ekonomicznych lub też generowaniu zysku, ale przede wszystkim zaspokajaniu potrzeb mieszkańców. Z tego też powodu zabrakło w tej części wprowadzającej genezy i przyczyn utrzymywania zasobu mieszkaniowego i kierunków zmian w tym zakresie.

Drugi z artykułów „*Financial flow models in municipal housing stock management in Poland*” służy realizacji celu szczegółowego **opracowanie modeli przepływów finansowych w zarządzaniu gminnymi zasobami mieszkaniowymi**. W tym artykule, który można bardzo krótko scharakteryzować jako opis faktycznych przepływów finansowych, jakie dotyczą zarządzaniem lub związane są z gospodarowaniem nieruchomościami. W zasadzie nie jest to model, a opis stanu faktycznego, czyli w tym przypadku habilitant nie odkrył nic nowego w tym zakresie, ponieważ przepływy finansowe istnieją, a wynikają z obowiązujących przepisów prawa i zawartych umów bądź to z najemcami bądź innymi podmiotami w zakresie gospodarowania zasobem mieszkaniowym. Jak już wcześniej wskazywano i w tym przypadku w tym artykule habilitant nadużywa przykładu jednej jednostki organizacyjnej jakim jest miasto na prawach powiatu Olsztyn. Nie można w takim przypadku wyciągać wniosków generalnych i zakładać, że *case study* miasta na prawach powiatu Olsztyn jest prawdziwe dla wszystkich gmin miejskich, miejsko wiejskich oraz miast na prawach powiatu. W zasadzie w artykule powinny być wskazane źródła finansowania kosztów związanych z utrzymywaniem zasobu mieszkaniowego, źródła finansowania potrzeb mieszkaniowych mieszkańców, kierunki wydatkowania środków związanych z gospodarowaniem zasobem mieszkaniowym. Zupełnie pominięto te aspekty, a do tego należy wskazać na istotne błędy i ewentualne późniejsze skutki przy wnioskowaniu bądź modelowaniu docelowych struktur organizacyjnych. Spółki kapitałowe nie są jednostkami organizacyjnymi gmin, czy też miast, ale samorządowymi osobami prawnymi. O tym habilitant w zasadzie powinien wiedzieć, jeśli posługuje się taką nomenklaturą. Zupełnie pominięto aspekty podatkowe, które są związane z gospodarowaniem zasobem mieszkaniowym, w szczególności konsolidacja w zakresie podatku VAT wszystkich jednostek organizacyjnych gminy oraz ewentualne inne obowiązki podatkowe, czy to podatku dochodowego od osób fizycznych, czy też prawnych lub też inne opłaty bądź obciążenia związane z utrzymywaniem gminnego zasobu mieszkaniowego.

Także stosowana nomenklatura przychodów gminy jest nieprecyzyjna, ponieważ gdyby habilitant dokonał dogłębnej analizy źródeł finansowania gminy jako jednostki samorządu terytorialnego i kierunki wydatkowania tychże środków nie popełniłby tak oczywistych błędów w tym zakresie. Szkoda, że habilitant ograniczył się do analizy empirycznej jednej jednostki organizacyjnej, jakim był zakład budżetowy, oczywiście w mieście na prawach powiatu Olsztyn. Tym samym nie ma absolutnie żadnej możliwości wykorzystania wyników badań w tym zakresie w innych jednostkach samorządu terytorialnego, które mogą prowadzić gospodarkę mieniem komunalnym w oparciu o jednostki budżetowe. Są to niestety nieporównywalne formy organizacyjne, które funkcjonują w oparciu o całkowicie różne zasady będące oczywiście wypadkową regulacji prawnych zawartych w ustawie o finansach publicznych.

Artykuł ten nie wpisuje się w weryfikację przyjętej tezy i w bardzo niewielkim stopniu jest skorelowany z przyjętym celem ogólnym oraz szczegółowym. Tym samym aspekt finansowy, który jest jednym z dwóch elementów przyjętych w tytule cyklu artykułów habilitanta, niewiele wnosi w realizację tych celów.

W artykule oczywiście zaproponowano zmodyfikowany model przepływów finansowych, a raczej zmian organizacyjnych w zakresie zarządzania gminnym zasobem mieszkaniowym. W

zasadzie jedynym wątkiem, który się przewija w zakresie poprawy efektywności systemu finansowego i panaceum na wszystkie problemy związane z niepoprawnym, czy mało skutecznym zarządzaniem zasobami mieszkaniowymi jest tylko i wyłącznie prywatyzacja. Autor zakłada, że w jednostkach samorządu terytorialnego wszystkie jednostki budżetowe oraz zakłady budżetowe i inne jednostki organizacyjne, bądź też samorządowe osoby prawne działają nieskutecznie i nieefektywnie, co z definicji jest błędnym podejściem, bo zakłada że zarządzanie w sektorze publicznym jest nieefektywne, a żeby o tym mówić, trzeba to potwierdzić poprzez porównawcze badania naukowe. To mogłoby potwierdzić, czy rzeczywiście przy tych samych zasobach, tych samych potrzebach i tych samych oczekiwaniach, efekty, czy też korzyści w zakresie zarządzania zasobami mieszkaniowymi będą lepsze w przypadku prowadzenia tego przez podmioty zupełnie prywatne na zasadach konkurencyjnych. Należy podkreślić, że w tym przypadku trzeba uwzględniać także aspekt społeczny, czego zwykle w podmiotach prywatnych nie bierze się pod uwagę, ponieważ cena nie uwzględnia często indywidualnej sytuacji danego o obywatela, czy też rodziny. Ale w tym miejscu bardzo łatwo obalić taką przyjętą hipotezę, bo jeżeli założymy, że jednostki organizacyjne gminy działają efektywnie, nie działają w celu osiągnięcia zysku i tak samo efektywnie działają podmioty prywatne (a trzeba zawsze uwzględniać że podmiot prywatny działa w celu osiągnięcia zysku), więc tym samym koszty zarządzania, czy też gospodarowania mieniem komunalnym będą wtedy wyższe.

Trzeci z artykułów „*Potential impact of property management on the market value of dwellings in multi-owned housing*” służy realizacji celu szczegółowego **ocena potencjalnego wpływu zarządzania nieruchomościami na wartość rynkową mieszkań we wspólnotach mieszkaniowych z udziałem gminy**. W opinii recenzenta niezrozumiałym jest wybór tak wąsko sprofilowanego artykułu do cyklu tylko pięciu artykułów stanowiących osiągnięcie naukowe, które ma służyć realizacji celu głównego oraz celów szczegółowych oraz weryfikacji przyjętej tezy lub też hipotezy badawczej. Wąsko sprofilowane dziedzina, ponieważ dotyczy zasobu mieszkaniowego gminy, czy też jednostki samorządu terytorialnego, w których gmina jest członkiem wspólnot mieszkaniowych. Dlatego zdaniem recenzenta wskazany artykuł nie wpisuje się w problematykę wskazaną przez habilitanta jako cykl spójnych artykułów, a w zasadzie dotyczy zarządzania wspólnotą mieszkaniową. Niewiele wnosi do systemu zarządzania mieniem komunalnym przez jednostkę samorządu terytorialnego. Wystarczy założyć, że gmina nie jest członkiem żadnej wspólnoty mieszkaniowej (czego habilitant nie potwierdził, bo nie przeprowadził badań w takim zakresie, czy takie jednostki samorządu występują) w zasadzie problematyka tego artykułu i problemy badawcze znikają. Oczywiście podmiotem badań było także miasto na prawach powiatu Olsztyn.

Czwarty z artykułów „*Organizational model of municipal housing stock management in the contracting system*” służy realizacji celu szczegółowego **opracowanie modelu organizacyjnego zarządzania gminnymi zasobami mieszkaniowymi w systemie zleceń**. Artykuł ten stosunkowo ambitną próbą określenia docelowej struktury organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zarządzania gminnym zasobem mieszkaniowym. Zamierzenie samo w sobie jest interesujące, ale w artykule brak jest uzasadnienia dokonywanych zmian. Uzasadnienie zmiany struktur organizacyjnych i przeniesienie akcentu na typowo rynkowy charakter zarządzania gminnym zasobem mieszkaniowym wynika z domniemania nieefektywności systemu zarządzania publicznego. Tym samym zakładane jest, że wszystkie jednostki organizacyjne, o czym już mowa była wcześniej, są nieefektywne z racji przyporządkowania do sektora finansów publicznych.

Jak już wcześniej wskazywał recenzent, jego zdaniem jest to absolutnie błędne podejście. Każda zmiana organizacyjna wymaga określonych nakładów finansowych i rzeczowych, o czym absolutnie słowa habilitant nie wskazuje. Każda zmiana organizacyjna, zmiana sposobów

bądź to transferów środków, bądź kierowania wpływów z poziomu zakładu budżetowego na poziom tak zwanego organu gminy rodzi za sobą określone skutki finansowe, kadrowe, podatkowe itp. Luźne spojrzenie na problematykę zarządzania organizacjami nie do końca świadczy o profesjonalizm podejściu do podejmowanej tematyki badawczej. Jak już wskazano wcześniej, nie ma absolutnie w tym cyklu artykułów żadnego uzasadnienia, żadnych badań empirycznych, które potwierdzają, że system zarządzania oparty o struktury typowo rynkowe, czyli działające w celu uzyskania zysku, będą korzystniejsze dla jednostki samorządu terytorialnego z uwzględnieniem także czynnika społecznego, o którym niestety habilitant zapomina. Trudno sobie wyobrazić, że rynkowo będziemy podchodzić do osób, które nie radzą sobie z funkcjonowaniem w społeczeństwie, a jednak także mają zapotrzebowanie na usługi mieszkaniowe.

Reasumując należy stwierdzić, że jakkolwiek artykuł jest interesującym spojrzeniem na sposób zarządzania mieniem komunalnym, to jednak niewiele wnosi do praktyki zarządzania w jednostkach samorządu terytorialnego, nie mówiąc już o sferze teoretycznej. W tym przypadku także istnieją nieścisłości i zbyt daleko posunięty opis działań ujętych w autoreferacie zrealizowanych przez habilitanta w stosunku do zawartości prezentowanego artykułu. Oczywiście weryfikacja przyjętych założeń i modelu realizowana była także w mieście na prawach powiatu Olsztyn.

Piąty, ostatni artykuł „*Collective renovation decisions in multi-owned housing management: the case of public-private homeowners associations in Poland*” służy realizacji celu **identyfikacja czynników egzogennych wywierających wpływ na zbiorowe decyzje remontowe we wspólnotach mieszkaniowych z udziałem gminy**. W opinii recenzenta, podobnie jak artykuł trzeci, prezentowany artykuł w niewielkim stopniu wpisuje się w problematykę zarządzania gminnym zasobem mieszkaniowym z przyczyn opisanych wyżej. Jednocześnie wątpliwym jest obszar badawczy, ponieważ dotyczy tylko decyzji remontowych, pomijając istotniejsze decyzje inwestycyjne, modernizacyjne, dostosowawcze do zmian w przepisach prawa, wynikające z wyzwań w zakresie zmian klimatycznych. W zasadzie istotniejsze problemy habilitant pominął na rzecz zwykłych operacyjnych elementów związanych z utrzymaniem zasobu mieszkaniowego. Także w tym przypadku przedmiotem badań było miasto na prawach powiatu Olsztyn.

Konkluzja:

Nie wnoszę uwag do miejsc opublikowania artykułów stanowiących cykl. Wnoszę uwagi do sformułowania tezy, celu głównego, celów pomocniczych, jako niezwiązanych z cyklem artykułów. Nie wnoszą uwag do opisanej w artykułach metodyki badawczej. Jednakże należy wskazać często, że nie zasadnym jest stosowanie zaawansowanych metod statystycznych do potwierdzania, czy weryfikacji rzeczy oczywistych. Niestety także i w przypadku prezentowanego cyklu artykułów miało to miejsce biorąc pod uwagę także fakt, że w zasadzie podmiotem badań było dużej mierze miasto na prawach powiatu Olsztyn. Wskazuje to na brak tak zwanej road mapy podejścia badawczego w cyklu artykułów. Wnoszą uwagi co do wyboru podmiotu badań, jakim jest miasto na prawach powiatu Olsztyn. Nie można bowiem prowadzić uogólnień w stosunku do gmin, miast na prawach powiatu i innych jednostek bazując jedynie na przykładzie *case study* miasta Olsztyn. Nie wiadomo z jakich przyczyn habilitant nie rozszerzył obszaru badań na inne podobne jednostki typu Olsztyn, co dałoby możliwość wyciągnięcia wniosków i uzasadnienia do przyjmowanych, czy też proponowanych rozwiązań w zakresie zmian w zarządzaniu gminnym zasobem mieszkaniowym. W takim przypadku, biorąc pod uwagę całość prezentowanych artykułów, nie ma najmniejszych podstaw do twierdzenia, że takie zmiany w jednostkach samorządu terytorialnego są konieczne. Wręcz krzywdzącym jest postawienie odwrotnej tezy, że poziom zarządzania gminnymi zasobami mieszkaniowymi w jednostkach samorządu terytorialnego jest nieefektywny i wymaga zmian. Jest to krzywdzące

przede wszystkim dla kadry kierowniczej, zarządzającej oraz organów stanowiących i wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego. Taką odwagę można mieć w przypadku rzeczywiście rzetelnie zrealizowanych badań opartych o jak najszerszą próbę badawczą, które potwierdziłyby, że prywatyzacja, czy też wykorzystanie podmiotów prywatnych i zastosowanie mechanizmów rynkowych sprzyja lepszemu i efektywniejszemu zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych mieszkańców (na marginesie raporty NIK potwierdzają zupełnie inny obraz w tym zakresie).

Konkluzja kończąca dotycząca osiągnięcia naukowego:

Wskazane przez Pana dr. Andrzeja Muczyńskiego osiągnięcie naukowe w postaci cyklu artykułów, o których mowa wyżej nie stanowi **znacznego wkładu w rozwój dyscypliny nauk o zarządzanie i jakości.**

Uznaję jednoznacznie, że kryterium to nie zostało spełnione, a habilitant poprzez swoje osiągnięcie naukowe nie wnosi znacznego wkładu w rozwój dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości.

4.6. Informacja o spełnieniu przez kandydata kryterium dotyczącego wykazania się istotną aktywnością naukową lub artystyczną

Pozostały dorobek publikacyjny był realizowany w następujących grupach:

1. Zarządzanie przestrzenią obszarów wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju zrównoważonego i racjonalnej organizacji przestrzeni rolniczej;
2. Badanie rynku i wycena nieruchomości;
3. Gospodarowanie gminnymi zasobami nieruchomości;
4. Zarządzanie gminnymi zasobami mieszkaniowymi;
5. Zarządzanie nieruchomościami.

Wskazane przez habilitanta nurty badawcze są wyrazem ewolucji zainteresowań habilitanta, jak również zostały wypełnione publikacjami o różnym wskaźniku numerometrycznym (bibliometrycznym). Należy wskazać, że lektura dorobku pozwala stwierdzić, że ewoluował on jakościowo, wraz z rozwojem kariery zawodowej Habilitanta.

Pierwsza grupa artykułów odnosi się bardzo luźno do problemów związanych ze zrównoważonym rozwojem. Trudno dopatrzeć się w nim znaczącego wkładu, zwłaszcza, gdy analizuje się procesy kolektywizacji ziemi, czy też dokonano oceny procesów transformacji przestrzenno-strukturalnej polskiego rolnictwa. Nie dostrzegam tutaj znaczącego wkładu w rozwój teorii zrównoważonego rozwoju, czy transformacji klimatycznej. Nurt ten bardziej opiera się na zagadnieniach związanych z restrukturyzacją obszarów wiejskich i kształtowaniem ich struktury przestrzennej. Tutaj dostrzegam wkład w postaci: wypracowania wsparcia metodycznego, propozycji optymalizacji struktury obszarowej, czy też optymalizacji parametrów powierzchni. Nurt wpisuje się lepiej w nauki ekonomiczne, niż w nauki o zarządzaniu i jakości.

Drugi nurt związany jest z technicznymi i metodycznymi aspektami wyceny nieruchomości. Ma charakter raczej narzędziowy i poznawczy. Ważną pozycją jest w nim modelowanie czynszów najmu. Nurt ten ma charakter literaturo-poznawczy, czemu daje wyraz autor dokonując analizy doświadczeń niemieckich dotyczących monitorowania rynku. Trudno wskazać w tym nurcie znaczące dokonania, nurt ma charakter teoriopoznawczy i narzędziowy. W nurcie tym przeważają publikacje wpisujące się w nauki ekonomiczne, niż w nauki o

zarządzaniu i jakości.

W trzecim nurcie badań habilitant skupił się na problemach gospodarki mieszkaniowej. Badania w tym obszarze mają charakter wstępny, poznawczy i porządkujący. W ich wyniku dokonano rozpoznania i analizy ogólnych zasad i form gospodarowania zasobami nieruchomości. W nurcie tym dokonano licznych analiz dotyczących gospodarki lokalowej w ujęciu strategicznym, dokonano oceny opłacalności lokali komercyjnych oraz analizy efektywności ekonomicznej gospodarowania gminnymi zasobami mieszkaniowymi. Poruszana problematyka jest bardzo ważna z punktu widzenia praktycznego, często zarządczego. Przeprowadzone analizy mają charakter poznawczy, często odnoszą się do konkretnych przykładów (wybranej gminy miejskiej), stąd też trudno uznać poczynione uogólnienia jako znaczący wkład własny w nauki o zarządzaniu i jakości. W zakresie gospodarowania zasobami lokalowymi wykazane zostały problemy związane ze zmianami w gospodarowaniu gminnymi zasobami mieszkań czynszowych, problemy związane z tworzeniem i utrzymaniem publicznych zasobów mieszkań na wynajem, czy też rozpoznano trudności związane z zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych ludności. Badania mają charakter analityczny, poznawczy i nie wykazują znacznego poszerzenia istniejących teorii, nie formułują nowych teorii, ale mają charakter poznawczy. W nurcie tym odnaleźć można publikacje wpisujące się w nauki ekonomiczne, jak i w nauki o zarządzaniu i jakości.

W kolejnym nurcie badań habilitant odnosi się do koncepcji, systemów i modeli zarządzania gminnymi zasobami mieszkaniowymi. Opracowane rozwiązania koncepcyjne w systemowe modelowe są oparte w przeważającej mierze na mieście Olsztyn. Z uznaniem należy przyjąć badania w ramach systemów informacyjnych w procesach zarządzania gminnymi zasobami mieszkaniowymi oraz badania oparte na metodycznym wspomaganie procesów decyzyjnych. W nurcie w tym za wkład w naukę należy uznać opracowanie zestawów wskaźników analitycznych wspomagających podejmowanie decyzji z wyróżnieniem zasad i sposobów ich wyznaczania. Publikacje czwartego nurtu w przeważającej mierze reprezentują nauki o zarządzaniu i jakości.

Ostatni, piąty nurt badawczy dotyczy zarządzania nieruchomościami. Nurt ten stanowi uzupełnienie zainteresowań związanych z wykazaniem cyklem publikacji stanowiącym wskazane przez habilitanta osiągnięcie naukowe. Publikacje tego nurtu reprezentują nauki o zarządzaniu i jakości. W nurcie tym przeważają badania teoretyczne charakteru teoriopoznawczy.

Oceniając jakościowo pozostały dorobek naukowy należy wskazać na aspekty pozytywne i negatywne. Do pozytywnych możemy zaliczyć interdyscyplinarność podejmowanej problematyki: nauki ekonomiczne i nauki o zarządzaniu i jakości. Walorem jest szeroki zakres podejmowanej problematyki na przestrzeni blisko 34 lat, liczne analizy oraz wartość teoriopoznawcza. W publikacjach znajdują się części mające charakter opisowy, ale porządkujący, jak i te, w których badania empiryczne są znacząco eksponowane. Znacznie mniej satysfakcjonująco oceniam natomiast niewielką liczbę artykułów w renomowanych czasopiśmie zagranicznych (ich różnorodność), dość niskie współczynniki wpływu, jak również lokalny charakter badań (najczęściej miasto Olsztyn). Brakuje jednak we wskazanych czterech nurtach znaczącego wkładu w rozwój teorii, habilitant teorii nie tworzy, nieznacznie uzupełnia. Proponowane rozwiązania mają charakter praktyczny, oprócz wskazanego nurtu czwartego, gdzie wykazano wkład. W dorobku Habilitanta znajduje się bardzo duża liczba artykułów będących przyczynkami naukowymi, kompilacyjnymi, bądź popularyzującymi wiedzę.

Ocena pozostałego dorobku jest również dokonywana z punktu widzenia realizacji aktywności naukowej w więcej niż jednej uczelni. Kandydat realizował tę aktywność poprzez udział w

konferencjach naukowych w jednostkach krajowych i zagranicznych. Ponadto Habilitant uczestniczył w stażach naukowych, jednak nie wykazał wymiernych korzyści w postaci aktywnej współpracy z ośrodkami naukowymi za granicą (nie dopatrzono się tego w dokumentacji). Należy w sposób zadowalający ocenić współpracę między-uczelnianą, ale nie można jej uznać za znaczącą.

Ponadto, Habilitant wykazał współpracę ze Szkołą Wyższą im. B. Jańskiego w Warszawie, Wydział Zamiejscowy w Elblągu jako zatrudniony tam adiunkt. Należy zauważyć publikacje związane ze wskazanym środowiskiem naukowym w okresie zatrudnienia. Publikacje te uzupełniają dorobek Habilitanta.

Konkluzja:

Trudno jest jednoznacznie pozytywnie ocenić aktywność naukową i artystyczną Habilitanta. Zdaniem recenzenta nie wszystkie elementy składające się na to kryterium są spełnione. Kryterium aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni jest spełnione, ale nie można uznać jej za istotną. Kryterium to wykazuje charakter zarówno krajowego dorobku, jak i międzynarodowe doświadczenia, które niewątpliwie nabył Habilitant, ale znów trudno ocenić, że jest ono istotne (bardziej były to wyjazdy poznawcze o czym świadczą opracowania i charakter staży – np. krótki wyjazd łączony z wykładami).

4.7. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę kandydata do stopnia doktora habilitowanego

Dorobek dydaktyczny i organizacyjny nie został opisany. Habilitant nie przedstawił informacji pozwalających na dokonanie oceny. Ponadto habilitant stwierdził w dokumentacji (załącznik 3, strona 98), że „...zgodnie z zaleceniami Członków Rady Doskonałości Naukowej tego rodzaju działalność nie podlega ocenie w postępowaniu habilitacyjnym w świetle obowiązujących przepisów prawa...”, co jest zgodne z wymaganiami określonymi w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W ramach aktywności popularyzującej naukę Habilitant wykazuje członkostwo w organizacjach lub stowarzyszeniach. Wykazane stowarzyszenia są ważnym aspektem praktyki zawodowej, jednakże za naukowe można uznać trzy, w dwóch członkostwo dawno Habilitant zawiesił (1996 r. oraz 2008 r.). Aktywnie uczestniczy w Towarzystwie Naukowym Nieruchomości.

Ponadto Habilitant wykazuje aktywność w zakresie popularyzacji nauki poprzez udział w pracy zespołów eksperckich zarówno krajowych (9 zespołów), jak i międzynarodowych (2 zespoły). Habilitant wraz z innymi osobami wykonał 7 ekspertyz na rzecz praktyki gospodarczej. Nie wykazał jednak prac wdrożeniowych.

Należy również ocenić pozytywnie prace na rzecz środowiska akademickiego, które przejawiają się w pracach w trzech zespołach na szczeblu uczelni. Ponadto Habilitant przygotował 73 recenzje do czasopism polskich i zagranicznych. Na podkreślenie również zasługują odbyte staże zagraniczne: na Uniwersytecie Technicznym (TUM) w Monachium, Politechnice Federalnej w Zurychu, FH w Neubrandenburg, Uniwersytecie Leibniza w Hanowerze, Uniwersytecie Technicznym w Dreźnie. Mimo opisanego staży, trudno jest wykazać, na ile dały one efekty naukowe w postaci budowy międzynarodowych zespołów badawczych (publikacje naukowe z pracownikami, wspólne badania, czy projekty badawcze). Staże Erasmus-Sokrates często mają charakter dydaktyczny, co potwierdza Habilitant wskazując na proces dydaktyczny (wygłoszone wykłady). Staże też były powiązane z praktyką w urzędzie.

Konkluzja końcowa:

Biorąc pod uwagę ocenę zawartą w punktach 4.6. i 4.7 pozytywnie oceniam spełnienie przez Kandydata posiadania osiągnięć popularyzujących naukę i współpracę międzynarodową. Widoczna jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jak również naukowym (poprzez współorganizację konferencji). Niestety bardzo trudno jest ocenić aktywność naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej, gdyż współpraca międzyuczelniana i międzyzespołowa została bardzo słabo przedstawiona i ograniczona (kryterium ustawowe - art. 219 ust. 1 pkt. 3). Podane informacje nie zostały precyzyjnie przygotowane, brakuje powiązań między aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni (np. jakie wspólne osiągnięcia naukowe – artykuły, monografie, czy realizacja wspólnych badań miały miejsce lub powstały), instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej a konkretnymi publikacjami.

4.8. Inne informacje lub uwagi istotne dla wyrażonego stanowiska zawartego w recenzji

Nie wnoszę.

5. Konkluzja końcowa

Po zapoznaniu z dokumentacją oraz biorąc pod uwagę ocenę przedstawionego jako osiągnięcie naukowe cyklu pięciu artykułów pt. „Zarządzanie gminnymi zasobami mieszkaniowymi jako obszar zarządzania publicznego – aspekty finansowe i organizacyjne”, cały przedstawiony dorobek naukowy, dorobek dydaktyczny, organizacyjny, realizowane projekty, współpracę międzynarodową i międzyuczelnianą oraz pozostałą działalność stwierdzam, że Pan dr Andrzej Muczyński **nie spełnia** wymagań określonych w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce związane z ubieganiem się o stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

.....
/dr hab. Marek Dylewski, prof. UWSB Merito/

Szczecin, dnia 17 lipca 2024 roku